

підприємств, які мають після кризи невисоку дохідність. У свою чергу, банки обмежені в ціні кредитів, оскільки раніше в період кризи залучали ресурси за досить високими процентними ставками.

Зауважимо, що за результатами проведеного нами факторного індексного аналізу банки України в 2009 році отримали додатково найбільший чистий процентний дохід за рахунок зміни процентних ставок за активно-пасивними операціями – 3 384 млн. грн., що забезпечило зростання чистої процентної маржі на 0,39 % (у 2008 році збитки становили 338 млн. грн., у 2007 році – 2 404 млн. грн.).

З метою підвищення ефективності діяльності банків гостро постає питання про скорочення витрат. Однак такий підхід є досить небезпечним, оскільки він торкається процесів, які безпосередньо пов'язані з отриманням доходів. При вирішенні питання скорочення витрат насамперед має бути проведений аналіз стратегії банків, коригування основних цілей і пошуків шляхів скорочення витрат. Важливого значення також набуває проведення бенчмаркінгу, порівняння з кращими практиками банківського сектора з використанням показників діяльності вітчизняних і зарубіжних банків.

*В.С. Котковський, канд. екон. наук, доц.,
Криворізький економічний інститут
ДВНЗ "Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана"*

ВПЛИВ КРЕДИТНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКУ НА МАКРОЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ

У структурі кредитних портфелів українських банків намічається позитивна тенденція збільшення обсягу й питомої ваги кредитів, наданих підприємствам реального сектора економіки на довгостроковій основі на інвестиційні цілі. У той же час у структурі джерел фінансування основних засобів банківські кредити займають невелику питому вагу. З одного боку, спостерігається нарощення кредитно-інвестиційної активності комерційних банків, з іншого – існують фактори, що перешкоджають підвищенню ролі банків в інвестиційних процесах.

Щодо кредитно-інвестиційної діяльності автором пропонується модель впливу комерційних банків на макроекономічні показники, яка побудована із застосуванням графічного методу. Дана модель дозволяє вичленувати різноманітні ефекти, які можуть бути покладені в основу екстраефективності діяльності комерційного банку зокрема та їх сукупності в цілому. Модель розкриває глибинні процеси, які спричиняє кредитно-інвестиційна діяльність банку, таким чином розкривається ланцюжок реакцій з надання інвестиційного кредиту.

1. Залучення комерційними банками коштів населення.
2. Надання за рахунок сформованих кредитно-інвестиційних ресурсів довгострокового кредиту на реалізацію інвестицій у формі капіталовкладень. Капіталовкладення здійснюються у вигляді нового будівництва, розширення, реконструкції, технічного переозброєння, що спричиняє різні економічні і соціальні ефекти.
3. Виплата заробітної плати працівникам підприємств реального сектора економіки.
4. Сплата відсотків банкам за користування позиковими коштами, тим самим формування доходів кредитної організації і забезпечення заробітною платою та надбавками до неї працівників банку.
5. Сплата відсотків вкладникам за депозитами, дивідендів акціонерам, і, отже, додаткове збільшення їх доходів.
6. Поставка на споживчий ринок товарів і послуг, вироблених у більш різноманітному асортименті і більш високої якості за рахунок здійснення капіталовкладень.
7. Перерозподіл доходів на споживання.
8. Найбільш повне задоволення попиту.
9. Одержання виручки від реалізації.
10. Сплата податків державі, тим самим формування дохідної частини бюджету і розширення можливості держави щодо реалізації соціальних та економічних програм.
11. Соціальні трансферти, бюджетні субсидії, субвенції.

Впровадження в систему розробки аналітичних показників розвитку банківського сектора запропонованої моделі дозволить підвищити аналітичність банківської діяльності і сформувати в очах громадськості погляд на банк як системний інститут, який діє не тільки у своїх інтересах, але й торкається в результаті здійснення своєї діяльності інтересів інших суб'єктів економічної системи. Отже, це дасть можливість оцінювати не тільки інтраефективність банківської діяльності, але й екстраефективність, і тим самим надасть можливість більш оптимально приймати управлінські рішення щодо розвитку банківського сектора.

*Н.С. Різник, канд. екон. наук, доц.,
Луцький національний технічний університет*

СУТНІСТЬ І КЛАСИФІКАЦІЯ ЦІЛЕЙ У СТРАТЕГІЧНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ БЕЗПЕКИ БАНКІВСЬКОЇ УСТАНОВИ

Мета безпеки банку – це конкретний, бажаний стан окремих напрямків забезпечення його безпеки, що визначає вид цільової функції системи, яких необхідно досягти протягом певного періоду. Встановлення цілей – складний і трудомісткий процес, в якому поєднуються